

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави,
багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.cun.org.ua

28 лютого 2013 року № 9 (484)

СТРАТЕГІЧНЕ ПИТАННЯ РЕВІЗІЇ НЕ ПІДЛЯГАЄ

Саміт Україна – ЄС, який ми очікували з пересторогою, таки відбувся. 25 лютого у Брюсселі з Президентом Віктором Януковичем зустрічалися президент Європейського Союзу Герман Ван Ромпей і голова Єврокомісії Жозеф Мануел Баррозу. Зустріч відбувалася у вузькому колі: в ній не брали участі ні європейські комісари, ні українські міністри. Тож атмосфера сприяла відвертій розмові: схоже, саме така й велася протягом двох годин, замість заявлених 20 хвилин.

Європа підказала Вікторові Януковичу рішення, які дозволять підписати Угоду про асоціацію України з ЄС. Якщо умови не будуть виконані, то цілком можливо, що 25 лютого з Україною в Брюсселі говорили востаннє. Проте навряд чи у Віктора Януковича, "сім'ї", олігархів є бажання сісти у поїзд, який "інтегрує" їх у Митний союз. Не такі ці люди наївні...

Закінчення на 2-й стор.

ПОЗИЦІЯ

Досить "бігати між крапельками", аби догодити і Росії, і ЄС!

Результати саміту Україна – ЄС, що відбувся 25 лютого в Брюсселі, свідчать про розуміння європейським співтовариством важливості інтеграції України у спільний європейський політичний та економічний простір, вважає Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь.

"Попри те, що українська влада не виконала більшості вимог європейського співтовариства щодо демократичних перетворень, саміт для України виявився цілком успішним. У той же час Вікторові Януковичу поставили чіткі часові рамки для виконання основних умов підписання Угоди про асоціацію – травень цього року. Тобто часу у влади обмаль, і український політикум має зробити все для того, щоб президент не зійшов із шляху євроінтеграції", – наголосив лідер КУНУ.

На його думку, протягом цих місяців у ситуацію може активно втрутитись Росія, якій вельми не до вподоби порозуміння, якого з труднощами, але все ж таки досягає Україна та ЄС.

"Кремль докладатиме максимальних зусиль, щоб перешкодити євроінтеграції України. Можемо чекати на нові так звані спецоперації, торговельні війни, вплив на позицію лідерів європейських держав, пригадаймо Бухарест та інші методи економічного та політичного тиску. Настрої російських політиків яскраво засвідчили вчорашні новини на телеканалі "Росія", де журналістка в абсолютному спотвореному вигляді подала інформацію про саміт в Брюсселі, заявивши, що більшість українців прагне в Митний союз із Росією", – каже Степан Брацюнь.

Голова Конгресу переконаний, що Віктор Янукович має припинити "бігати між крапельками", намагаючись догодити і Росії, і ЄС, й взятися за виконання вимог, поставлених перед українською владою євроспільнотою.

Прес-служба КУНУ

ФОРУМ

НА ЗАХИСТ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ДЕРЖАВНОСТІ

21 лютого, у Міжнародний день рідної мови, у Києві відбувся III етап Форуму на захист української мови і державності.

У Форумі взяли участь представники 26 партій та громадських організацій, народні депутати, громадські активісти, науковці.

Конгрес Українських Націоналістів представив на Форумі Голова партії Степан Брацюнь, який закликав присутніх до реальних дій на захист української мови. Як приклад, він навів акцію голови Донецької обласної організації КУНУ Марії Олійник, яка прийшла сьогодні в Донецьку облдержадміністрацію й наполягла, щоб на сайт адміністрації поставили привітання із Днем рідної мови та не ігнорували цього важливого для кожного українця свята.

Степан Брацюнь наголосив, що потрібна спільна конструктивна й системна робота патріотичних партій та гро-

мадських організацій. Він запевнив присутніх, що Конгрес братиме активну роботу в усіх структурах на захист української мови по всій Україні.

Голова Конгресу закликав українців розбудовувати Україну навколо себе, як це робили члени ОУН за кордоном, саме це допоможе кожному на своєму місці вплинути на ситуацію, зберегти й захистити свою рідну мову.

На Форумі було прийнято звернення до українського народу та Президента України. Учасники Форуму вимагають, зокрема, від Президента Віктора Януковича "негайно затвердити державну цільову програму, яка б забезпечила повноцінне функціонування державної української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України", а також "використовувати передбачені Конституцією повноваження для недопущення будь-яких подальших дій законодавчої та виконав-

чої влади, спрямованих на підлив статусу української мови як державної та руйнації конституційних засад державності України".

Серед вимог – звільнити з посади Д. Табачника за його антиукраїнську й анти державницьку діяльність, а також "негайно внести на розгляд парламенту Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про засади державної

мовної політики", підготовлений робочою групою, створеною відповідно до доручення Президента України від 8 серпня 2012 р."

Прес-служба КУНУ

На світлині: виступає Степан БРАЦЮНЬ.

Продовження теми на 6-й стор.

Дорогі читачі! Триває передплата на газету "Нація і держава" на 2013 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2013 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: на 1 місяць – 7,01 грн., на 3 місяці – 21,03 грн., на 6 місяців – 42,06 грн., на рік – 84,12 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Чи потрібні нам і досі радянські свята?

Саме таку проблему, порушену редакцією газети "РІА", обговорювали вінницькі експерти у складі: історика, представників молоді та комуністів, а також лідера вінницьких націоналістів В'ячеслава Березовського та молодого члена Конгресу Петра Гобеля.

Для такого складу учасників дискусії тема виявилася більш ніж суперечливою, відповідно думки вінницьких експертів щодо святкування колишніх радянських свят розділилися. На думку історика Олексія Струкевича, радянські свята відмінати не потрібно, вони відживуть себе самі. На противагу представниця комуністів стверджувала, що відмінати свята – це неповага до людей, які більшу частину свого життя прожили в часи СРСР. Молода дівчина Сандра була впевненою, що будь-які свята – це добре і нема чого робити з них політику. На противагу такий ліберальній позиції голова обласного Конгресу Українських Націоналістів В'ячеслав Березовський був переконливим у тому, що радянські свята необхідно відмінити на державному рівні, адже відзначення радянських імперських свят перепиняє поступ України до кола вільних європейських народів.

Так, панічна втеча російської Червоної гвардії від роти німецьких велосипедистів 23 лютого 1918 року та масове триденне пияцтво, організоване Троцьким для уникнення бунту проти влади більшовиків у Петрограді, було оформлено значно пізніше, як "День західника Отечества", чие військо під лозунгом "Бей буржуєв і українцев" публічно стратило більше шести тисяч жителів столиці незалежної Української Народної Республіки – Києва, за вишиванки, козацькі вуса і українську мову! Хоча наші однолітки служили в армії померлої Радянської імперії, проте наші прадіди воювали у царській, цісарській та інших арміях наших сусідів. Хіба мусимо відзначати і дні військ австро-угорських, польських, литовських, золотоординських? Тому свято, яке повернув нам Кучма у 2003 році, є приниженням українців!

Дискусія стала предметом обговорення на інтернет-сайті газети, який переглянули 1200 разів, та була опублікована у паперовому вигляді газети 20-тисячним накладом.

Прес-служба Вінницької ОО КУНу

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР

СТРАТЕГІЧНЕ ПИТАННЯ РЕВІЗІЇ НЕ ПІДЛЯГАЄ

За версією деяких українських журналістів, які працювали в Брюсселі, за наполяганням нашої сторони, з тексту спільної заяви України та Євросоюзу вилучені незручні для Банкової прізвища Тимошенко і Луценка, а також означення на кшталт "вибіркове правосуддя". Мовляв, сама згадка цього терміна в заяві означала б, що офіційний Київ визнає існування такого явища в Україні. Щоправда, терміна не цуралися у своїх виступах перед журналістами ні Ван Ромпей, ні Баррозу. Так, президент Євросоюзу, зокрема, зазначив: "У нас був конструктивний робочий саміт. Ми зосередили свою увагу на трьох основних сферах, а саме – вибіркове правосуддя, вибори і реформи Порядку денного асоціації. ЄС закликає до рішучих дій і відчутного прогресу в цих галузях не пізніше травня цього року".

Йому вторив голова Єврокомісії: "Я з нетерпінням чекаю конкретних кроків з боку України, вжитих у трьох ключових ділянках, – зміни до виборчого кодексу, політичні та економічні реформи, а також розв'язання проблеми вибіркового правосуддя".

І хоча прізвища Тимошенко та Луценка не згадувалися, Україні дали зрозуміти, що саме їхні справи є найсерйознішим бар'єром на шляху до підписання Угоди про асоціацію в листопаді цього року у Вільнюсі. ЄС вимагає схвалити Виборчий кодекс, розроблений під час президентства Віктора Ющенка. Документ передбачає обрання парламенту за відкритими списками, що чинній владі не до душі. Євроспостерігачі критували перебіг останніх парламентських виборів в Україні. Ситуацію "добила" недолуга влада напередодні саміту, руками "вбіркового правосуддя" позбавивши депутатських мандатів двох мажоритарників.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Отже, Брюссель ще раз наголосив на вимогах – реформувати судову й виборчу систему, розв'язати проблему політв'язнів, позбутися корупції. Ці питання насамперед є вимогами українського суспільства до влади, вважає директор Фонду "Демократичні ініціативи" Ірина Бекешкіна і зазначає, що громадяни "абсолютно не довіряють українській судовій системі, оцінюючи її за десятибальною шкалою у два бали". "Щодо корупції, то тут взагалі без коментарів, а вибори – це вже давно не волевиявлення громадян, а цирк, який просто не розуміють у Європі", – сказала Бекешкіна.

Нагадаємо про "одинадцять кроків" назустріч ЄС. Документ з відповідними одинадцятьма вимогами передав Прем'єр-міністрові України єврокомісар Стефан Фюле, як своєрідне останнє попередження владі незадовго до саміту.

Одне слово, віхи на шляху до підписання Угоди про асоціацію поставлені. Уже в травні Україна наблизиться до однієї із них і прозвітує. Якщо буде на те воля влади і народу, всі бар'єри на шляху до ЄС будуть подолані. Хоча під диктат "темних сил" створюються нові. Якщо при бажанні Луценка вже сьогодні можна відпустити на волю без проблем (одинока підстава його ув'язнення – помста відомих осіб), посилаючись на вердикт Європейського суду з прав людини, а також з гуманних міркувань – через хворобу, то справу Тимошенко запущено по новому колу, тепер уже їй інкримінують причетність до вбивства Є.Щербаня.

Як вибратися, не втративши при цьому обличчя, з такої абракадабри звинувачень, наврод чи хтось чітко уявляє. Втім, кажуть, начебто для "сім'ї" трохи раніше була прийнятною пропозиція компромісу: Юля їде лікуватися до Німеччини й відходить від політичної діяльності. Останнє – не для Тимошенко. Європейці не можуть гарантувати, що вона погодиться на такий крок.

Пошук шляхів до компромісу триває. Сподіваємося, що й з боку Банкової. Адже як би опозиція не критикувала Віктора Януковича, у Брюсселі він запевнив: питання інтеграції України в Євросоюз "стратегічне і не підлягає ревізіям". А Баррозу уточнив: приєднатися до Митного союзу і мати поглиблену зону вільної торгівлі з Європейським Союзом одночасно – неможливо. Заперечень не було...

Хочеться сподіватися, що саміт приніс для України нову надію. "Не можна категорично казати, що це не успіх, – вважає політолог Олександр Палій. – Адже саміт відбувся набагато краще, ніж ми того очікували. Євросоюз подав допомогу в 610 мільйонів євро. В нашому випадку це дуже вагомі гроші. Це найбільша сума, яку виплачували країнам, що не є членами ЄС. І це можливість здійснити реформи, необхідні нашої країні". Там, де в діях влади є позитив для Української держави, а євроінтеграція – чи не найвагоміший позитив – маємо всіляко сприяти, аби ці дії поглиблювалися, іншими словами, підтримувати їх.

До речі, "бютівці" намагалися провести пікет під Єврокомісією та Радою ЄС, виставивши плакати "Юлі – волю!", "Українці поділяють європейські цінності!", але поліція попросила їх згорнути акцію, як незаявлену. Зате четвірка активістів "Українського вибору" Віктора Медведчука таки зуміла попаритися. Розрулити питання з поліцією їм допомогла російська журналістка. Вона ж втовмачила пікетникам, що саме ті мають говорити на камеру. Тож глядачі телеканалу "Росія" довідалися, що українці не хочуть у Європу, а марять Митним союзом, переваги якого очевидні. І так їм це допікає, що аж у Брюссель подалися, аби прямо заявити: хочемо під протекторат Росії. А заодно озвучити маячня – начебто продукт соціологічних досліджень (про які жоден соціолог не відає). Мовляв, 52 відсотки українців не хочуть у Європейський союз! Схоже, таким чином у Кремлі готують міфи про українських поселенців "у степах безкраїх за Уралом", готових податися в "руський мір", втікаючи від заможного життя в цивілізованому світі.

Неадекватна влада в нашій державі. Коли небайдужі громадяни руйнують пам'ятники знавіснелим більшовикам, їх запроторюють за ґрати. Коли не менш знавіснелі їхні нащадки руйнують незалежну Українську державу, їхні "бігморди" виставляють на показ у метро. Стривайте, а може, це робиться з умислом? А то, борони Боже, цегла впаде на чийсь невинну голову...

За матеріалами ЗМІ підготувала Ольга ДМИТРЕНКО

НЕЗАБУТНІ

Патріотичні сили столиці вшанували пам'ять Лесі Українки

25 лютого Київська міська організація Конгресу Українських Націоналістів вшанувала пам'ять видатної української поетеси Лесі Українки.

У день народження Лариси Петрівни Косач-Квітки представники громадських організацій та патріотичних партій столиці відвідали її могилу на Байковому кладовищі у Києві, де поклали квіти й провели мітинг пам'яті. Промовці наголосили на великій ролі Лесі Українки як культурного й громадського діяча України.

Пізніше біля пам'ятника Лесі Українці відбувся мітинг патріотичних сил Києва, в якому взяли участь Конгрес Українських Націоналістів, ВУТ "Просвіта", Українська народна партія, Спілка письменників України, Українська партія, співробітники музею Лесі Українки, учні київських шкіл.

Хор "Гомін" під керівництвом Леопольда Яценка та хор "Просвіта" виконали низку українських патріотичних пісень.

Прес-служба КУНу

Наші корпункти								
Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71	Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34	Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48	Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154	Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Житомир	Ярмолінський Олег	(067) 702-63-37	Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63	Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82	Миколаїв	Яценю Софія	(0512) 49-67-90	Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35	Одеса	Ролінський Володимир	(095) 678-76-73	Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Кіровоград	Трищенко Віктор	(0522) 36-95-25	Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49	Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93	Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34	Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
			Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46	Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
			Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43	Чернівці	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

ПРО СВОБОДУ

Любомир ГУЗАР

Господь Бог дав нам Україну. Ми самі її не здобули, крові не пролили. Ніхто з людей нам її не дарував. То була воля Господня, ласка Божа. Обставини мусять описувати історики. Але Україна постанала, вона є. Я переконаний, що інакше бути не могло.

Проте чи всім нам подобається нинішня Україна? Кого слід картати, що вона не є такою, якою ми воліли б її бачити? Як сталося, що Україна не стала осідком достатньої кількості вільних людей, що є неодмінною ознакою справді вільної держави?

Багато хто все ще боїться свободи. Хтось давно відзвичаєний від неї, хтось, навпаки, досі не при звичаєний. Більшість людей про свободу не думають. Бо виховані в іншому світогляді.

Багато разів я чув з різних вуст, що ми, українці, є колосальними індивідуалістами. Маєш свій хутір, маєш родину, землю, сад – власне, що ще потрібно, аби не думати про те, що за парканом, про тих, хто за парканом? Земля така багата, що добрий господар ладен самотужки розбудувати щось на кшталт власного самодостатнього світу. Це створювало хитку ілюзію свободи для кожного й не примушувало змагатися за свободу для всіх. Мрії про волю не заважали кожному ставати невідьком власного клаптика землі.

Історики кажуть: українці поставали насамперед як рільники, тому їхня звичка до колективної співпраці є недостатньо природною. Світ змінював обставини й характери, проте закладена традиція все одно давалася взнаки.

Після Другої світової війни я жив у таборі біженців на території Австрії. Дуже повчально було спостерігати, як поводитися українці, а як – литовці. Литовці вміли свої справи розв'язувати спільно, українцям це давалося тяжче. Звісно, вихідці з Литви, на відміну від нас, мали за плечима щонайменше 20 років незалежності. Але чи тільки в тому була причина?

Часом ми добре працюємо гуртом. З історії відомо, що українські військові формації в різні часи були досить вправними. Проте, коли йдеться про життєві проблеми, нас напрохуд важко переконати, що треба співпрацювати. Життя призвичаїло мешканців нашої землі боронитися, але не навчило спільно розбудувати навколишній світ, коли загрози немає. Складно відчувати себе спільнотою, коли відсутній спільний ворог. То невже нам неодмінно треба ворогів, аби відчувати себе справжньою родиною, не роз'єднаною парканами особистих прагнень, дрібних острахів та нісенітних забобонів?

Українців на певний час може об'єднати шляхетна ідея, прекрасна мета, велика боротьба. Заради цього багато хто спроможний віддавати останнє, йти до в'язниці, ризикувати здоров'ям, жертвувати життям. Натомість речі не менш важливі, але зовні більш буденні, марудні, не в змозі пробудити таку ж пристрась, такий же запал, таку ж схильність до жертвності. Ми здатні боротися за чітко окреслену героїчну мету, але нам не властиво налаштувати себе на копійку, щоденну спільну працю.

Наведу приклад із власного досвіду: дуже легко розбудувати парафію, особливо коли зводиться Храм Божий. Тою справою опікується ціла громада, кожна людина щиро намагається бути дотичною до здійснення мети. Та коли храм збудовано, то стимул зникає. Нащо зайво гурбуватися, як воно вже постало? Але ж життя парафії не припиняється відтоді, як Храм Божий зведено. Воно, власне, тільки починається.

Який зв'язок у вбачаю між спільною працею та свободою? Дуже простий. Свобода не є сама в собі цінністю. Сво-

бода – це обставина бути людиною. Свобода – це лишень право творити добро. Свобода не в тому, щоби робити що заманеться. Свобода – то змога служити людям. Чим більше людей усвідомлять таку свободу як природну потребу, тим більше добра вони здатні спільно створити одне для одного, а отже, для цілої країни. Свобода є умовою, вона не є ціллю. Держава може почуватися вільною лише тоді, коли вона спирається на людей, які відчувають справді вільними. Водночас тільки у вільній державі народ може почуватися свободним. Ми спільно повинні збудувати державу, де вільна людина має бути на першому місці. Повна свобода цілої України має складатися з частинок свободи кожного з нас.

Якби мене запитали, що означає бути свободним, я би не відповів одразу, хоча вважаю себе вільною людиною. Але ж не відчуваю захищеним. Бо живу в країні, де завтра мене можуть заарештувати. Або влаштувати мені дорожньо-транспортну пригоду, буцімто випадкову. Раптом хтось на високих щаблях влади подумає, що нижчепідписаний заважає владі, що він говорить дурниці, що псує людей? Раптом хтось вирішить, що варто такої людини позбутися? Бути вільним і наражатися через те на небезпеку – доказ того, що живеш у країні, яка не є вільною.

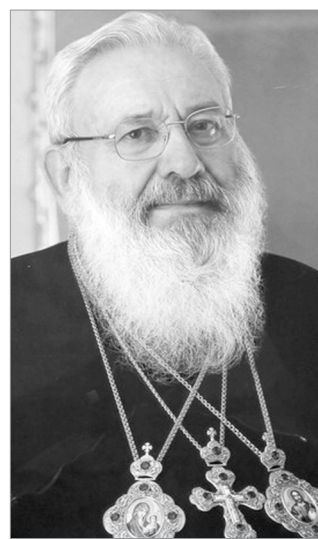
Справжні велети духу спроможні бути вільними і в невільній державі. Василь Стус навіть за ґратами лишався вільною людиною, саме тому його смерть у неволі перетворилася на безсмертне утвердження справжньої свободи. Власне, наявність таких людей дозволяла вважати наш народ волелюбним. Але брак таких людей не давав змоги цілому народові стати вільним. Ми справедливо пишаємося часами козацької держави, але надто ідеалізуємо той період, який не був аж таким беззастережно світлим. Невільники-кріпаки ставали вільними козаками, тікаючи до свободи. Але вони її не втримали.

Ми час від часу отримували можливість ствердити свою незалежність, але завше цю можливість марнували. Навпевно, не варто виправдовувати хибі тільки зовнішніми чинниками та несприятливими обставинами. Якби весь народ був справді волелюбним, то чому він не підтримував вільного духом Івана Мазепу? Хіба в Україні на кожного Мазепу не знаходився свій Кочубей? Не варто боятися ставити неприємні запитання, не слід боятися шукати відповіді на них. Подібна властивість є ознакою вільної людини.

Наш шлях до свободи виявився довгим, аніж мріялося декому, на те воля Господня. Зрештою, кожна зупинка на тому шляху – це Божа підказка, варто тільки навчитися тими підказками керуватися. Господь завжди випробовує тих, кого любить.

Знову пошлюся на поширену думку – мовляв, українцям не властивий природний потяг до демократії. Буцім ми ладні підкорюватися комусь, хто спроможний обдарувати нас добром, здатний зробити за нас нашу спільну роботу. Чи насправду то є так?

Вочевидь, фахову відповідь на це запитання мають дати знавці – соціологи, історики, філософи. Та в Україні, певно, існує потяг до твердої руки, до мудрого диктатора. Одвіку ми прагнули доброго князя, гетьмана чи президента, який би на себе тягар всеохопної опіки, який робив би добро для нас за нас. Нам легше, коли знаходиться вправний провідник, що вміє зорганізувати, розв'язати, настановити, повернути. Це з одного боку. З другого – ми мріємо про ідеального очільника, тому далеко не кожен, хто на подібну місію претендує, нас цілковито влаштовує. Суперечливість людської природи: ми не користуємося правом розв'язувати проблеми власноруч, але, зазвичай, відмовляємо в цьому праві

Вітаємо Блаженнішого Любомира Гузара із 80-літтям!

Ваше Блаженство!
Конгрес Українських Націоналістів
щиро вітає Вас із ювілеєм!

Ми дякуємо Господу, що в складні часи розбудови Української держави, в часи сум'яття і зневіри українського суспільства, Отець Небесний послав нам Вас як мудрого і доброго пастиря, який став авторитетним духовним наставником не лише для пастви Української греко-католицької церкви, а й для усіх українців.

Власним прикладом жертвовного служіння Христовій Церкві й Україні Ви об'єднуєте наш народ, даєте нам уроки Господнього миру, християнської любові, патріотизму. Добрі зерна, засіяні Вами в душі людей, проростають врожаєм добра й любові, злагоди й примирення.

Як духовний Батько нації, Ви невтомно будите українців зі сну безнадії й байдужості, закликаючи до спільної праці над майбутнім України.

Бажаємо Вам, Ваше Блаженство, щоб Господь і надалі щедро наповнював Вас Своєю благодаттю, обдаровував Своєю милістю, духовними силами і міцним здоров'ям! Многая літа!

З повагою
Голова Конгресу Українських
Націоналістів Степан БРАЦЮНЬ

іншому, допоки його зверхність достеменно не доведена. Що це, як не наочний вияв внутрішньої несвободи?

Зрозуміла симпатія певної частини суспільства до опозиції: той, що при владі, не впорався, він не гідний, то, може, його наступник впорається із завданням? Світ Божий не є чорно-білим. Не всі, хто при владі, – чорти, але, й не всі, хто в опозиції, – янголи. Особисто я не бачу нині суттєвої різниці між ними. Опозиція поки що виглядає надто слабкою, аби відчувати до неї довіру. Є серед опозиціонерів достойні люди, але, на жаль, їх одиниці. Часто чуємо закид, що люди при владі – злодії. Здавалося б, що так. Але кожен має поставити собі запитання, а що він зробив, аби влада була іншою, а країна була вільною. В усіх смислах того слова: вільною від злодіїв, від бідності, від упереджень, від острахів, від легкодухості.

Ми стоїмо перед поважною проблемою. Мусимо зупинитися і добре подумати, що нам робити, окрім як нарікати. Позбувшись чинної влади, Україна не стане вільнішою.

Навіть мудрішим з провідників складно встояти перед спокусою всевладдя. Пастир може перетворитися на фарисея, коли паства німа. Властолюбець не буде виховувати свободолюбних людей. Він мудрий і досвідчений, він воліє думати за всіх. Він є початок і кінець усього. Він може щиро втішатися тим, що він для них робить. Він може зажадати від людей вдячності, аби йому співали славу, а може робити свою справу безкорисливо. Але в кожному разі він, свідомо чи несвідомо, спокушає людей, позбавляючи їх віри у власні сили. А зневірені люди не в змозі побудувати вільну державу. Мусимо сходитися, аби разом думати, як будувати країну, яку ми хочемо. А не покладатися на когось, хто її буцімто збудує за нас. Не збудує.

Влада боїться свободи в серцях багатьох більше, ніж голодного бунту. Бо голодного можна купити, а вільного – тільки вбити.

Невже потрібен тільки батіг? Чому задля згуртування необхідний або спільний ворог, або батіг провідника? Нам іще належить навчитися співпрацювати без примусу. Інколи свобода народжується як відсіч примусові, але побудувати свободу під примусом не можна.

Поважний дисидентський рух був відважною боротьбою "проти". Люди любили Україну, терпіли за неї, змагалися за неї. Та що сталося, коли після повалення Радянського Союзу до влади прийшли люди, що потерпіли від радянського режиму? Сталася справжня людська трагедія. Багато хто з тих людей, насправду гідних пошани за свою боротьбу, не витримав випробування. Одні не витримали випробування працею, спричинивши своїми діями великий хаос. Інші не витримали випробування владою і почали наслідувати своїх переслідувачів,

заходилися будувати собі палаци, захопилася різноманітними вигодами. Люди, зіпсовані школою радянського життя, здебільшого поранені духовно. То є гірка правда.

Ми не маємо усталеної традиції любові до свободи, тож мусимо її творити разом просто зараз. Треба усвідомити: нам іще тільки належить збудувати справжню, вільну Україну, підмурком якої слугуватимуть внутрішня свобода кожного та повага до свободи кожного. Свобода нам потрібна для того, аби ми нарешті стали собою. Не тими, ким є нині, а ким покликані бути.

То є колосальним викликом. З Божою поміччю маємо впоратися з тим. В Україні є достатньо людей, що не тільки відчувають вільними, а й усвідомлюють необхідність побудови вільної країни. Треба лишень переступити через власні лінощі, острахи, легкодухість. Треба йти до людей, передовсім, до молоді, зацікавлювати свободою, пояснювати її переваги, переконувати не боятися свободи. Цьому, безумовно, мають заходити церква, школа та науковці. Я вважаю, що всі ми, кому не байдуже майбуття України, покликані розпочати велику кампанію, провідниками якої слугуватимуть люди, що мають достатній суспільний авторитет. Мають бути взірці – ті, хто здатен власним життям довести, що таке бути вільним.

Нехай цих людей буде стільки, скільки є. Нехай сотня, нехай навіть менше. Треба робити це просто зараз. Завтра буде більше. Не варто чекати доброї нагоди, ліпших обставин. Якщо шукати привід для зволікань, то кращі часи не настануть ніколи.

Не слід складати розлогі плани, як хутко змінити одразу всю Україну. Слід змінювати людей, повсякденно й наполегливо. Власним прикладом, переконливим словом. Не треба лякатися, що це триватиме довго. То політики обіцяють облагодіяти всіх і негайно. А от пастир Божий дорожить кожною спасенною душею. Ми не змагаємося за мільйони, ми боремося за кожну душу. Кожний, хто ще вчора не думав про те, нащо йому свобода, але замислився над тим сьогодні, є кроком до великої перемоги.

Не погоджуюся з тим, що нинішня молодь уже необоротно зіпсована байдужістю, інертністю, індивідуалізмом, що їх отримала в спадок від попередніх поколінь. То не є правдою, молодь поранена, але вона жива. Вона втомилася від штучного, облудного, несправжнього, їй бракує щирого й правдивого. Якщо знайдеться достатня кількість людей, чия віра в свободу виявиться справжньою і твердою, – віра ця неодмінно знайде відклик у серцях багатьох із тих, кому розбудувати Україну майбутнього.

ЧИ ВЛАСНА ЗЕМЛЯ – НАЗАВЖДИ ТЮРМА? А КРАЩЕ – ЧИ ВСЮДИ, ДЕ НАС НЕМА?

Ольга РІЗНИЧЕНКО

Ці два останні рядки з "Балади про остаточно короткозоре Ельдорадо" Олекси Влизька – вірша, написаного у тридцятих, незадовго до розстрілу поета. Минуло вісімдесят років, і вони знов актуальні.

Сьогодні вже не одні лише заробітчани, але й професійні люди, інтелектуали і зірки шоу-бізнесу пакують валізи, хоч ні з грошима, ні з комфортом проблем у них нема. Просто залишатися в країні під владою "общака" "назавжди" вважають принизливим і виховувати тут дітей – безвідповідальним.

Та, з другого боку, наскільки відповідальним є втікати з власної землі, що опинилася в руках корумпованих і кримінальних елементів, – це питання теж все життя буде муляти, якщо, звісно, в людини живе сумління.

На моє переконання, емігрувати сьогодні за кордон розумним і активним людям – щонайменш безвідповідально. Бо, за моїми відчуттями, залишається ще трохи часу, аби докласти максимум моральних й інтелектуальних зусиль, щоб не допустити здійснення сценарію, за яким у пожовтневий період в Україні відбулись трагічні події, які дістали згодом назву "Розстріляне Вівірження". Кожен, хто знайомився з історико-культурним процесом двадцятих, може чітко провести паралель між нашим сьогоденням і початком згорання українізації 1926–1928 років.

1927–1928 роки.

**"Про Советскую Конституцію
и порядочные учреждения"**

Ще ніби вирує літературна дискусія, існує відносна свобода висловлювань, навіть відкрито звучить гасло "Геть від Москви" і, о чудо!, розкупуваються з книжкових крамниць не одні лише маскульні Вишня і Сосюра, але й елітарні Зеров, Плужник, Свідзінський... І не лише на околиці – у самому серці Харкова на Сумській (коли б таке ще було?!) чути українську!

Та з другого боку, дедалі частіше трапляються епізоди, як-от у листопаді 1927 року з головою Касаційної Колегії Найвищого Суду України(!), який влаштував у Державному Видавництві України справжню істеріку через те, що його книга "Радянська Конституція" вийшла не мовою оригіналу (російською), а українською мовою. ... "Мне, – заявляв він у присутності низки співробітників та одвідувачів, – наплевать на ваше українське іздання, меня интересует издание моей книжки на русском языке" ... Йому ввічливо нагадувалося, де він і хто він, – незручно ж, мовляв. Але советський сателіт "не унімався", атакуючи вже саме державне видавництво. "Я, – кричав він, – думал, что дело имею с порядочным учреждением, а не черт знает с кем"...

**2013 рік. "Харківський мер
про пам'ятник Леніну"**

Хіба не так само брутально поводяться нинішні посадовці облдержадміністрацій, мерії до найдрібніших клерків у ЖЕКах на Сході і Півдні країни? Щодня, заходячи в метро, бачиш, як збільшується і поступово витісняє українськомовну рекламу російська. Те ж із крамницями, назвами вулиць... Мій рідний Харків, який за минулі десять-п'ятнадцять років потроху національно опритомнював, знов владає у кому "русскоязычства" і на очах перетворюється у нову "назавжди тюрму" із символом тоталітаризму на майдані Свободи. За демонтаж пам'ятника антихристу, як називали вожда світового пролетаріату сучасники Жовтня, тим, хто на це нава-

Олекса ВЛИЗЬКО

житися, харківський голова Кернес нещодавно пообіцяв привселюдно "переламати обидві руки і обидві ноги". Хіба не виразна відповідь на питання: який устрій, ідеологію та мораль сповідує колишній дрібний злодюжка...

Молоді обдаровані особистості, поети, митці, програмісти... Як не допустити, щоб вони згодом повторили долю своїх однолітків, що мешкали у Харкові двадцятих?..

Того ж романтичного і щирсердного поета Влизька?! Але чомусь же, не маючи вже ілюзій щодо "тюрми народів", поет таки не втік? Хоч, між іншим, заради спортивного інтересу нелегально перетинав її кордони!

"За всіх скажу"

Як і Артур Рембо, автор всесвітньо відомого "П'яного корабля", Олекса Влизько у свої сімнадцять раптом прокинувся знаменитим. Його вірш "Серце на Норд", що з легкої руки редактора Б.Антоненка-Давидовича був надрукований у журналі "Плобус" у 1925 році, одразу привернув до себе увагу критиків і читачів. Дев'ятнадцятирічним поет отримав премію Наркомосу УРСР за першу збірку "За всіх скажу" (1927), що наступні декілька років тричі перевидається. І від неї справді віє щирим піднесенням, розмахом, широтою душі й людяністю. Як-от у "Парубоцькому":

*По далеким гонах, за далекі межі,
Мовби на казковім чудо кораблі, –
Забери в обійми у свої ведмежі
Все, що є ясного на оцій землі!..*

Ясність, гучна, на повні груди ліричність і справді широкий діапазон стилів і ритміки відрізняли його поезію. Класика, романтична настроєність і футуризм, гекзаметри і рубана ритміка, саркастична іронія, самозаперечення та епатаж, – усі ці взаємовиключні ніби характеристики стосуються текстів і життя глухонімого поета. Він пройшов свій символічний дев'ятирічний цикл від слави до смертельного вироку. Рейд з реальних та уявних подорожей океанами часу і простору.

Чим зумовлена унікальність Влизька? Він був глухий. Природа уберегла його від фальшивих вібрацій радянської дійсності. І його ніхто не міг підслухати. Бо німий поет спілкувався виключно за допомогою паперу і олівця. А писав він найбільше про свою улюблену стихію моря і героїв, що безстрашно дивились у вічі її вітрам і бурям. Сам поет був ризиковою і азартною людиною, з ясною і прямодушною позицією у житті.

26-річного Влизька накрило першою, розрекламованою газетами, хви-

лею масового сталінського терору. Він був арештований з 6 на 7 листопада 1934 року за звинуваченням в участі в "Українській Націоналістичній Організації". Визнав це і не покався. Був розстріляний 14 грудня. Рік по тому Постишев у доповіді 1935 року назвав Олексу Влизька одним із найлютіших і найзапекліших ворогів радвлади.

"Політбандитизм" глухонімого поета

Що собою являли і чи справді у 20–30-х роках на східних землях існували українські націоналістичні організації? Жодної більш-менш виразної відповіді на це питання в сучасній українській історіографії не знаходжу. Натомість у московській мемуарній та історичній белетристиці легко натрапити на повідомлення про "блискавичні операції із ліквідації націоналістичного "політбандитизма" того часу. Зокрема, наводяться факти, що у Харкові з 1926 року перебував безпосередньо наближений до Євгена Коновальця його колишній побратим, полковник УСС, завербований у 1920 році ГПУ Василь Хом'як (Лебедь). Саме він по лінії ПУН відповідав за створення на східноукраїнських землях "націоналістичних середовищ" – що насправді були мережею сформованих ГПУ структур із конспіративними квартирами, явками, друкарнями, де всі підрозділи очолювали чекісти. І в них у двадцять років активно залучались щирі українські патріоти з різних соціальних верств, особливо багато було студентської молоді, зокрема, робфаківців. Зазначимо, що у 1928–1930 роках на харківському робфаці ГПУ вчився Павло Судоплатов, той самий, котрий через десять років здійснить у Роттердамі теракт проти лідера ОУН Євгена Коновальця. З "Павлусем" (Павлом Судоплатовим) як одним з активістів націоналістичного підпілля Харкова познайомить його Хом'як (Лебедь).

Чи не був і Олекса Влизько членом одної з таких контрольованих ГПУ "націоналістичних організацій", про які із захватом розповідав "Павлусь" Коновальцеві під час багатьох їхніх попередніх зустрічей? Ніби зі слів радянського агента в ці "організації" входили в одному лише Харкові тисячі молодих людей і вони, маючи у своєму арсеналі гвинтівки і гранати, готові до повстання проти радвлади...

**Верхи на пам'ятнику
пролетарському вождеві**

17 лютого цього року Олексі Влизьку виповнилося б 105 років. Народився поет на станції Боровийонка Крестецького повіту Новгородської губернії, де його батько Федір Костюкович служив дяком, псаломщиком. З якого лиха виходець з Черкащини опинився у Новгороді – невідомо. Але саме тут, співаючи у церковному хорі, він познайомився з майбутньою дружиною і матір'ю трьох його синів Олександра, Олекси та Авеніра, Марією Іванівною Григор'євою. З нею, ставши дяконом, перебрався на нову службу до Боровийонки. Як зазначає Михайло Слабошпицький, тоді сімейство називалося Влізькови, про що є записи й у церковних книгах. До слова, Олексу й Олександра хрестив отець Олексій, майбутній патріарх Московський і всієї Русі Олексій І.

1917 року батько отримав парафію недалеко від рідної Сигнаївки, і сім'я перебралася до України. За спогадами Олександра, хлопці весь час проводили в лісі, повертаючись додому, тільки щоб переночувати. Але взимку 1920 року сталася біда. Брати розважалися на льоду, і несподівано наймолодший Авенір утратив в ополонку. Олекса та Олександр

кинулися на порятунок і також опинилися у воді. Авеніра вони витягли, але всі заслабли. Авеніра хвороба перемогла: він помер за кілька днів. Олександр із двобою вийшов переможцем. А Олекса, відвоювавши себе в смерті, розплатився слухом. Поступово погіршилася і його мова. З часом Олексу перестали розуміти навіть рідні.

Але відтоді він занурився у книжковий світ, закінчив мовно-літературний факультет Київського інституту народної освіти, почав писати вірші. Спочатку російською. Потім із допомогою словників удосконалив українську, яку йому пощастило чути на власні вуха лише три роки. Після першої публікації, з легкої руки Бориса Антоненка-Давидовича, він став модним поетом, його хотіли бачити в різних альтернативних літературних середовищах. Йому симпатизували неокласики і ним опікувався лідер панфутуристів Михайль Семенко. З ним, до речі, Олекса мандрував Польщею та Німеччиною у 1928 році. Повернувшись звідти справжнім денді, він написав про цю поїздку дві книги віршів та репортажів. А у 5 книзі "Літературного ярмарку" за 1929 рік нібито від імені Олекси Влизька була сформульована концепція творчості як духовного звільнення у виході за рамки будь-яких ідеологем і правил, вільної гри ритмів, уявних образів і фантазій.

З промови партійного критика Андрія Хвилі дізнаємося, які риторичні прийоми використовував Влизько, висловлюючи на папері власне ставлення до режиму: "Товариш Влизько робить приблизно так: він оголошує опортуністичну від початку до кінця промову, а в кінці говорить, що, мовляв, так, як я говорив, – говорять опортуністи. Вони такі й сакі, а я не такий... З цього очевид-

но, що годі вже давати можливість тим поетам, які весь час граються донжуанівськими заржавілими пістолями, пропагувати свої "ідеї", свої витребеньки на сторінках нашої преси, через наші видавництва, а тим більш тов. Влизьку, який посідає не останнє місце на літературному поетичному фронті".

Ім'я Влизька давало інформаційні приводи не тільки у площині поезії і публічних виступів. Бувало, він нелегально перетинав кордони, як, наприклад, ірано – радянський у 1930 році, брав участь в експедиції на Памір. Або щоб дізнатись, що про нього реально думають критики і товариші по перу, пірнав у Дніпро і знивав..., сенсaційно повертаючись після численних некрологів-дифіраблів.

Трохи пізніше його витівки, на кшталт сидіння верхи на пам'ятнику пролетарському вождеві і затверджене письмово бажання загнзудати сталінський постамент, стануть підставою арешту й ознаками підготовки до "терористичних актів проти радянських діячів, керівників партії та уряду СРСР".

Остаточню ілюзію щодо "рівності, дружби, братства" в СРСР зникають у Влизька 1933-го. "Були на селгах? Бачили, що робиться?.. Кращих господарів знищили, а решту загнали в кошару, і їсти не дають. Читали Панчову "Маму, що мусить умерти?" Зануда він, хоч і добрий письменник. Морду б йому набити тією новелою. Я комсомолец, але хай

вони йдуть під три чорти з таким соціалізмом. Паскудство!" Це спогади Анатолія Галана, вміщені у "Буднях советського журналіста". Влизько писав це на клаптиках паперу, після рвав і палив у попільниці. Він більше не міг стримувати розчарування. Повідомив Галану, що їде до Києва "писати історичну поему, а про сучасність хай пишуть інші!"

Про кардинальні світоглядні зміни свідчить також видана того ж 1933 року в Харкові поетична збірка під назвою найвідомішого вірша-поєми Рембо "П'яний корабель". Ніби у символічних паралелях з поколінням "проклятих поетів" Франції пророчо звучать його рядки про долю свою і свого (а може, й нашого) покоління у вірші "Рейд":

*А там, де чорний виднокруг
В скаженому оркестрові оглух,
У трюмах, помпами заливаючи рани,
В обвали вод летять сталі левіафани.
І повно в них людей,
І зводять райни хрест
(за вдаром у бугири спадуючи на вест)
Під стогін молитов, тортур і покаєння...
Регочеться норд-ост.
Ця ніч для вас остання...
Останній рейс
І смерть...*

А за чим би ви пожаліли перед смертю?

Про останні дні чоловіка є розповідь вдови Олексі Влизька Фотіні Красицької (доньки відомого художника, вчучагого небіжа Т.Шевченка Фотія Красицького). Подружжю прожили вони з Влизьком лише рік. "6 листопада 1934 року вночі постукали у двері. Відчиняємо. До кімнати вдираються якісь люди у формі, двірник і ще один чоловік. Показують ордер на обшук і арешт. В кімнаті все перевернули, книжки переглядали і кидали просто на підлогу. Потім Олексу повели, не дали навіть попрощатися".

В історію процес, за яким розстріляли Влизька, про що вже зазначалося, увійшов як справа "Об'єднання українських націоналістів". У довідці у справі пояснюється, що заарештовані особи брали участь у створенні "українських філіалів закордонної терористичної організації ОУН". Згідно з розробленою легендою, якою тривалий час пояснювалась доцільність арешту і знищення кращих українських письменників, центральна організація в Берліні, очолювана полковником Коновальцем, 1934 року "перекинула в Україну емісарів із завданням організувати на території України філіали ОУН, головним завданням яких, крім агітації, шкідництва та саботажу, був терор проти вождів компартії. За короткий термін указаним емісарам вдалося із залишків розгромленої 1933 року бойової контрреволюційної організації УВО створити низку терористичних груп (у Києві, Харкові, Одесі та інших містах), розпочати підготовку терактів. У листопаді 1934 року злочинну діяльність терористичних груп ОУН було припинено органами УГП НКВС УРСР".

З цього приводу наведемо цікаві "одкровення" російського історика радянської розвідки А.Севера: "Україна, як і вся територія Радянського Союзу, починаючи з середини двадцятих років минулого століття, для іноземних розвідок та зарубіжних антирадянських організацій фактично стала "мертвою зоною". Майже всі активно діючі в ній підпільні організації контролювалися або від початку були створені чекістами. Тому наприкінці двадцятих – на початку тридцятих років на територіях Радянської України політбандитизму, інспірованого українськими націоналістами, не було. Головними порушниками спокою залишалися селяни" (От вам і зайве підтвердження стосовно визначення: Голодомор чи Геноцид українського народу?).

Візнаною сесією військової колегії Верховного Суду РСР на закритому засіданні 14 грудня 1934 року, серед 28-ми інших, О.Влизьку було винесено смертний вирок. Того ж дня "комендант НКВС УРСР Шашков... на підставі наказу народного комісара внутрішніх справ УРСР т. Балицького, згідно з вироком Візнаної сесії Військової колегії Верховного суду РСР привів вирок у виконання над засудженими до вищої міри соціального захисту – розстрілу". У списку, опублікованому разом із вироком у газеті "Правда", посеред 14 прізвищ було й Влизькове.

*Коли я, знемігши, прибуду
На міст, що веде в небуття,
Про децицію щастя забуду
В дарованій хвилюї життя.
Забуду столохані свята
У буднів на чорній межі,
Весінні дощі розіляти
На зраних площах душі.
Забуду хурделиці тризну
І все, що отут протекло.
Згадаю лиці матір Вітчизну,
Всю ласку її і тепло.*

Для Влизька, як бачите, єдине, за чим варто тужити на межі з небуттям, – Вітчизна.

А за чим пожаліли би ви?..

НАШОГО ЦВІТУ – ПО ВСЬОМУ СВІТУ

УКРАЇНЦІ В РОСІЇ: ЗОНА БЕЗЗАКОННЯ

Розмови про союз з Росією не змовкають, особливо на півдні та сході України. Однак варто задуматися, які вигоди і які втрати несе він Україні та її громадянам. 9 грудня 2010 року Росія, Казахстан і Білорусь підписали всі 17 документів про створення Єдиного економічного простору. В Декларації Євразійської економічної інтеграції заявлялось про перехід з 1 січня 2012 року до наступного етапу інтеграційного будівництва – Єдиного економічного простору. Кінцева мета – створення до 2015 року Євразійського економічного союзу. А ось це і цікаво, бо в разі вступу в цю організацію Україну чекає якщо неповна, то вже явно часткова втрата своєї незалежності. Міністр закордонних справ Леонід Кожара вважає неможливим приєднання України до Митного союзу Єдиного економічного простору (Росія, Білорусь, Казахстан) за окремими напрямками. Тобто такий крок передбачає злиття України насамперед з Росією.

При всіх проблемах країни, я хотів би торкнутися того безправ'я і приниження, в якому перебувають етнічні українці на території сусідньої держави. Цілком можливо, що й росіяни не менш схильні до свавілля влади Росії, але що відбувається з українцями, можна просто сумувати. За станом на 2012 рік загальна кількість зареєстрованих громадян України в Росії становить 2,9 млн. чоловік. Проте, за неофіційними даними, там перебуває 15 млн. незареєстрованих українців. Україна посідає друге місце за кількістю трудових мігрантів у Росії серед країн колишнього Радянського Союзу. Такі дані Федеральної служби державної статистики РФ (Росстат). Громадяни України, які працюють в Росії, дедалі частіше стають жертвами трудового рабства. Більше половини всіх кримінальних справ, порушених органами МВС, стосуються українців, які працювали в Росії. Простота перетину кордону та реєстрація активно використовуються кримінальними елементами для залучення громадян України, під приводом працевлаштування, на чорний ринок. Проблемаю для заробітчан в Росії є порушення їх трудових прав.

За словами глави ФМС Ромодановського, 63 відсоткам трудових мігрантів не надавався трудовий договір, а 67% – не виплачувалася заробітна плата. Більше того, незважаючи на те, що заробітчани займають непопулярні робочі місця, 50% росіян вважали, що мігранти забирають у них робочі місця, згідно з даними соціопитування Фонду громадської думки 2011 р. Нерідко, подібне невдоволення переростає в презирство з боку "корінних". "Працівникам не оплачують працю або платять набагато менше заявленої суми, у них немає доступу до телефонного зв'язку, у деяких забирають документи або надають жакливі житлові умови", – розповідає Владислав Дубина, начальник відділу організації боротьби з торгівлею людьми Департаменту по боротьбі з торгівлею людьми МВС України. За словами Дубини, великі російські компанії в таких кримінальних справах замішані не були. "Найчастіше українці потрапляють в рабство через різного роду посередників. Вони забирають документи і примушують працювати цілодобово", – констатує він.

Що ж чекає нас у новому союзі, у разі вступу України спочатку у Митний союз, відтак в ЄСР, а потім і в

Євразійський Союз. Не торкаючись економічних аспектів, подивимося, чим живе Росія. Володимир Путін заявив, що за минулий рік в Росії було скоєно 637 злочинів, що мали терористичну спрямованість, у це число ввійшли і 24 теракти, які були здійснені в 2012 році. Але ще більш дискримінаційним є для українців отримання спадщини в Росії. За законом все начебто правильно звучить. Згідно зі ст.1154 Цивільного кодексу РФ, спадщину може бути прийнято протягом шести місяців з дня її відкриття. Місцем відкриття спадку є останнє місце проживання спадкодавця, а якщо воно невідоме або знаходиться за межами РФ – місце знаходження спадкового майна. Якщо спадкове майно є в різних місцях, місцем відкриття спадку є місце знаходження, що входять в його склад нерухомого майна або найбільш цінної його частини, а при відсутності нерухомого майна – місце знаходження рухомого майна або його найбільш цінної частини. При цьому цінність майна визначається, виходячи з ринкової вартості (ст.1115 ГК РФ). Але це на папері. З дійсністю зіткнулись громадяни України повсюдно. Прикладом може стати доля Юрія Вікторовича Калачова, спадкоємця померлого в місті Таганрозі батька – Віктора Івановича Калачова (спадкове справа № 8/2004, нотаріус Т.М. Ільянова). Ця справа гідна Книги рекордів Гіннеса, вона триває рівно 10 років.

9 жовтня 2003 року було подано заяву в УВС м. Таганрога про порушення кримінальної справи щодо невстановлених осіб, які шахрайським шляхом переоформили належну померлому Віктору Калачову квартиру № 125 в будинку № 19/2 на вул. Театральній у місті Таганрозі. За цією заявою та зібраним матеріалом 21 жовтня 2003 року слідчий ЗІ-2 СУ при УВС м. Таганрога виніс постанову про відмову в порушенні кримінальної справи на підставі статті 24, частини 1 пункту 2 КПК РФ. У вересні 2003 син звернувся за захистом своїх прав у Таганрозький міський суд Ростовської області, але отримав відмову. Сім разів попереднім слідством було винесено постанову про відмову в порушенні кримінальної справи на підставі пункту 2 частини 1 статті 24 КПК РФ. Сім разів ці постанови прокуратура м. Таганрога скасовувала, і матеріал перевірки прямував для проведення додаткової перевірки.

Зрештою, кримінальну справу було порушено прокуратурою м. Таганрога. Але 7 січня 2007 року слідчим ЗІ-2 СУ при УВС м. Таганрога А.М.Прошкіним винесено постанову про припинення досудового слідства на підставі пункту 1 частини 1 статті 208 КПК РФ. 20 липня 2007 року заступник прокурора м. Таганрога В.В. Плюшкін скасовує цю пос-

танову і відновлює попереднє слідство. 26.08.2007 року термін слідства і попереднє слідство знову припинено за пунктом 1 частини 1 статті 208 КПК РФ з приводу, нібито, не встановлення особи, що підлягає притягненню до кримінальної відповідальності. Проте в матеріалах кримінальної справи є заочне рішення Таганрозького міського суду від 27.07.2003 року, яким задоволено позовні вимоги громадянина В.Є.Булахова, тобто за ним визнано право власності на квартиру № 125 в будинку № 19/2 по вул. Театральній р. Таганрога. Виявляється, що підставою для винесення такого рішення стала "розписка", надана В.Є.Булаховим, нібито оформлена від імені та підписана В.І.Калачовим про отримання ним боргу в сумі 60 тисяч рублів від В.Є.Булахова з умовою переоформлення вищевказаної квартири на Булахова у разі неповернення боргу. Пізніше було встановлено, що розписка підроблена. Це рішення заочно винесла суддя Таганрозького міського суду Лариса Іванівна Капліна, тепер вже колишня.

Син Віктора Івановича заявляє "протягом проведення попереднього слідства за моєю заявою я вказав, що мій батько не писав і не підписував дану розписку, оскільки на момент, зазначений у розписці як час її отримання, В.І.Калачов перебував в Україні, про що свідчить запис, зроблений в його лікарняній карті, і підпис під розпискою, написаний чужою рукою, не схожий на розпис В.І.Калачова. Слідчий мої доводи проігнорував у повному обсязі, і по черкознавчої експертизи, а також перевірки факту перебування батька в Україні на момент "видачі" розписки, не проведено. Почеркознавчу експертизу слідчий не призначив нібито через відсутність зразків почерку В.І. Калачова, хоча це не правда. Я сам зібрав зразки почерку мого батька за місцем роботи, в архіві, догавір міні від 05.10.1999 року, який підписаний батьком, трудову книжку і 18.05.2009 року отримав висновок експерта, що "підпис від імені Калачова Віктора Івановича в розписці від 10.01.2003 року, наявної в цивільній справі № 2-3647/03, виконаний не Калачовим Віктором Івановичем, а іншою особою. Перевірте рішення судді Капліної Лариси Іванівни, вона зараз працює в адміністрації Губернатора Ростовської області".

Ні обласна прокуратура, ні міська, ні УВС Ростовської області не спромоглися перевірити, хто заважає проведенню слідства з 2003 року.

Чи не чекає Україну і її жителів щось подібне на власній території, наче мало свавілля і від власних суддів і прокурорів – шахраїв. І що в цьому випадку робити загнаним в повну безвихідь громадянам? Чи не наслідуватимуть вони приклад вихідця з України в Ставропольському краї Олександра Тарана?

Таран два роки вистежував і розстрілював людей, яких вважав прямо чи опосередковано причетними до смерті своїх дітей. 20-річна донька Олександра померла від передозування наркотиками, а 25-річний син загинув від побоїв невідомих хуліганів. Після цього жертвами пасічника-месника стали місцевий бізнесмен-кавказець, оперативник і начальник кримінальної міліції району. Важке поранення також отримав лікар, який лікував його дочку.

Судячи з коментарів до цієї статті, до цього ми котимося. Ось один з них. "У ситуації, коли держава, точніше, чиновництво оголосило війну титульному народові, – народ повинен захищатися. В Америці лінчували теж не враз, суди не виконували своєї прямої та неупередженої ролі (їх просто не було). Мабуть, ми скотилися до умов життя дикого Заходу, суди є, але це... судом назвати не можна. Ось "маленькі" громадяни себе і захищають".

Павло ГАНЖАРА

У ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ–2013

"...Мову чудову, глибинне і пружне слово, немов гостру зброю, дав нам народ. Дав цю мову і наказав пильно, свято оберігати її чистоту, збагачувати і відшліфувати до блиску, до гостроти razorної..."

Павло Тичина

"...Рідна мова й рідна пісня – ті головні компоненти, без яких повноцінне існування нації неможливе..."

Олесь Гончар

З нагоди Міжнародного дня рідної мови маємо з'ясувати, як почувається в рідній материнській хаті наша "солов'їна й калинова", століттями плюндрована і заборонювана окупантами, а нині – єдина державна мова. Як ставляться до неї ті, хто в силу Богом даної національної належності зобов'язані добре її знати, незрадливо любити і плекати, як найбільшу святиню, оберігати і захищати. Чи виконує свої конституційні обов'язки влада щодо поширення, розвитку й захисту нашої мови.

Ставимо ці запитання через тривогу про нинішній стан побутування української мови і турботу за її майбутнє. Робимо це ще й за прикладом тих народів, мовам яких хоч ніщо і не загрожує у їхніх національних державах (Німеччина, Франція, Росія), але котрі дбають про їхню чистоту і поширення.

Згадаймо, масовий громадсько-політичний рух, що призвів до проголошення України незалежною державою, розпочався з руху екологічного: за безпечне довкілля й чисту мову. За очищення землі, вод і повітря від радіаційного й хімічного забруднення, за відродження духовності, за надання нашої мові статусу державної.

Наприкінці минулого року в Москві відбувся міжнародний форум з питання функціонування й поширення у світі російської мови. В одному з найкращих залів столиці зібралося кілька сотень представників російських громад з багатьох десятків країн. Перед ними з високопатріотичною промовою, грамотною російською виступив голова тамтешнього уряду. Він запевнив, що держава ніколи не допустить ущемлення "язика" на території РФ і не шкодуватиме коштів на зміцнення його позицій в зарубіжжі. Передусім – у країнах колишніх СРСР (Україна не виняток) і "соцтабору". Жодного слова не було сказано про захист мовних прав національних меншин: татарів, башкирів, мордвинів чи китаїців, чисельність яких у Росії стрімко зростає.

Приклад, гідний наслідування й українською владою. Стан функціонування державної мови є складовою питання національної безпеки. Тому з нетерпінням чекаємо, коли прем'єр-міністр нашої держави – байдуже, які його місце народження, прізвище, національність, партійність тощо – вишуканою українською мовою, вільно, невимушено, щиро і впевнено звернеться на аналогічному зібранні до багатотисячної української громади. І з гордістю за зроблене розповідь про великі успіхи уряду в незворотному утвердженні нашої мови як єдиної державної на всій території України. Повідомить про плани влади поширити і зміцнити позиції української мови й культури у світі, про допомогу українській діаспорі комфортно й гідно жити в чужомовному середовищі, зберігаючи національну ідентичність.

А поки чекаємо приходу до влади Вашингтонів з новими і праведними законами, плюндрування української мови, розпочате московським окупантами в часи царизму і продовжуване комуністами, не припиняється. Через те вона балансує на межі виживання.

За духом і політичною орієнтацією нинішня влада не є національно-українською. За менталітетом вона – про-

московська. У високих владних кабінетах панує неприхована зневага до України, нашого народу.

З власного досвіду знаю: чиновництво ВР, КМУ, АП на українську мову дивиться як на вияв українського націоналізму. За неписаними правилами, між собою українською вони не спілкуються. А тільки пишуть нею циркуляри і звіти. З нетерпінням чекають запровадження другої державної, яка для більшості з них стане першою і єдиною. Абсолютна більшість посадовців усіх рангів, здебільшого українців за національністю, а насправді "хахлов" за сутністю, зневажають нашу мову, народ і країну. Їхня неукраїнська мова є відкритою демонстрацією нелояльності до нашої держави. А деякі відверто й пихато заявляють: "Я не патріот України!". На запитання, а якої ж держави ти патріот, опускають очі й відвертають голови.

Отже, народ довірив здійснювати владні повноваження потенційним зрадникам? Де ще у світі, крім України, можливе таке паскудство?! Але що там прості чиновники, якщо один міністр, колишній губернатор, з питомо українським прізвиськом, заявляє, що звернення до себе українською розглядає, як провокацію. Багато його колег і земляків не тільки не знають нашої мови, але й виявляють цілковиту відсутність професіоналізму й порядності.

Маємо усвідомити: імперська Росія ніколи не змириться з утратою свого впливу в Україні. В тому числі у мовнокультурній сфері. Вона буде його посилювати всіма засобами. Щоб досягти кінцевої мети – відродити за участю України в нових формах державне об'єднання під гегемонією Москви. Й таким чином поневолити нас остаточно. Спроби прив'язати Україну до московської коліснички не припиняються. Ось їхні вияви: найбільші у світі ціни на газ, продовження терміну перебування військового морського флоту в Севастополі, спроби накинати нам свою мову й "культуру" через неконтрольований українською владою національний інформаційний простір.

Останнім часом лунають безперервні базікання про міфічні принади "рускава міра", який нібито має переваги перед загальнолюдськими, європейськими цінностями. Але ми, українці, знаємо, чим він є насправді: монархічна влада царів і вождів, брутальна зневага до людського життя, свободи та інших фундаментальних прав людини, тотальна корупція, загарбницька зовнішня політика, нищення мов і культур "молодших братів". Тому повинні перебувати у стані постійної мобілізаційної готовності, щоб захистити Україну від новітнього рабства. Мусимо щодня активно плекати національну гідність, обстоювати право бути людьми й українцями. Але не номінальними, за назвою, а реальними, справжніми, за сутністю.

Щоб українська стала для людини рідною, вона ще немовлям має чути співані матір'ю колискові пісні, а в дитинстві – казки, щодня чути її в родині, в дитсадку, у школі, у спортивній секції, в гуртку, в автобусі, в університеті, в кіно, в магазині. Тобто – скрізь. Треба нею думати, мріяти, бачити сни, отримувати всю інформацію. Практично неможливо стати людині українськомовною, якщо вона її майже ніде не чує з дитинства.

Бути українцем – це не тільки запис у документі. Це стан душі, переконання й життєва позиція. На жаль, не всі мають відвагу її виявити. Тому потрібно привчити людей, передусім дітей, не соромитися своєї національної належності, а пишатися нею. Над цим мали б працювати школа і ЗМІ.

Щоб нормалізувати мовну ситуацію в державі, українська школа має стати не тільки українськомовною, де всі предмети викладаються українською. Важливою складовою виховного процесу

має стати виховання учнів українцями, патріотами-державниками. Для цього потрібні не тільки програми патріотичного виховання. Треба, щоб патріотами були всі особи, причетні до навчально-виховного процесу. Усі: від профільного міністра – до вчителя фізкультури.

У дошкільних і шкільних навчальних закладах держави має культивуватися трепетне, навіть побожне ставлення до української мови. На її досконале вивчення не треба шкодувати ні коштів, ні часу. Адже доведено: мова тісно пов'язана з психікою. Вона формує нашу ментальність, впливає на мислення й поведінку людини. Люди з чистою мовою мають, як правило, чисті помисли й наміри. Правильна, вишукана мова – запорука правильних дій.

Нині ж тільки розмови (поки що не дії) про безумовний пріоритет української нашої мови на свинячє вершанні затятих "язичників" – серед них переважають блудні сини "сердешної України" – про нібито "наслідственну українізацію". Хіба не абсурд – репетувати про українізацію в Україні?! Чомусь ніхто не кричить про насильницьку грузинізацію у Грузії, вірменізацію у Вірменії чи естонізацію в Естонії. Бо в тих країнах усі розуміють, що йдеться про ліквідацію ганебних залишків колоніальної спадщини.

Чи хто-небудь чув про "наслідственну росізацію" на території РФ? А вона в сусідній країні є важливою складовою державної національної політики! Щоб пересвідчитися в цьому, досить ознайомитися з юридичними актами органів влади і політичною практикою. У РФ без складання екзамену на знання 800 найпоширеніших російських слів не можливо отримати жодної посади, навіть влаштуватися землекопом чи прибиральником. На відміну від Естонії, де можна спокійно ціле життя працювати вантажником чи прибиральником, не знаючи державної мови.

В Україні ситуація взагалі анекдотична: можна стати міністром, нардепом, губернатором, мером мільйонного міста, радником президента, мільярдером, власником цілих галузей економіки, лідером партії і при цьому не вміти кількох слів докупити зв'язати нашою мовою. Можна отримати високу державну нагороду, пільги і при цьому відверто зневажати саму державу та її атрибути, серед яких мова посідає чільне місце.

Чому така відмінність між нами та іншими постколоніальними народами? Може, тому, що в названих вище країнах корінні народи ніколи не зрікалися національних мов. Згідно з переписом, в нашої держави проживає понад 6 млн. етнічних українців, для яких українська мова не є рідною.

Усі аргументи на користь багатонаціональності, багатокультурності України не витримують жодної критики. Відповідно до міжнародних правових актів, одностановною державою є та, в якій титульний народ (етнос) становить 67% населення країни. В Україні вона завжди була більшою. Відповідно до останнього перепису питома вага українців у загальнонаціональному складі населення становить 77,8%. До речі, порівняно з попереднім переписом вона зросла на 5,1% – з 72,7%. А частка росіян, навпаки, зменшилася на 4,8% – з 22,1% до 17,3%.

Україні за прикладом багатьох європейських країн, в яких відсоток представників національних меншин перебуває на рівні нашого або й менший,

потрібно також остаточно відмовилися від хибної політики мультикультуралізму. А разом – від сподівань на глобалізм, космополітизм, на злиття націй. Натомість потрібно домагатися того, щоб усі, хто постійно проживає в Україні, або приїжджає до нас вчитися чи працювати, знали й шанували наші закони, мову й культуру та історію. Ніхто не повинен заважати нам жити за нашими споконвічними звичаями і традиціями, перешкоджати бути повноправними господарями у своїй хаті! Звісно, не йдеться про порушення чинних міжнародних правових норм щодо прав національних меншин.

У зв'язку з цим шкідливим і навіть ворожим видається нещодавно ухвалений шахрайський способом закон про засади мовної політики. Його автори, виставивши себе захисниками мовних прав 16-ти нацменшин, прекрасно усвідомлюють, що насправді йдеться про переваги однієї з них, тієї, котра і без одіозного закону вільно повсюдно послугується своєю мовою. Адже більшість українських росіян – мудрі люди. Вони не збираються повертатися в керовану диктаторськими методами історичну батьківщину. Без проблем опанували нашу мову й ніколи не піддаються на провокації кремлівських ліліпутів чи їхніх біснуетих агентів в Україні.

Антиукраїнський закон не тільки виганяє нашу мову з половини території держави, бо робить її там необов'язковою. Він також скасовує 75-відсоткову квоту українських програм на радіо й телебаченні. Його прихована мета – узаконивши зросійщення, посилити політичний та ідеологічний вплив сусідньої держави в Україні. Ще римляни казали: "Чия мова, того і влада". Отже зроблено перший крок до федералізації, до підризу засад територіальної цілісності нашої держави.

Щоб розмовляти правильно, треба щодня чути вишукану мову. Прикладом може стати Німеччина, де у 18–19 сторіччя не тільки школа, але й театр сприяв поширенню єдиної літературної мови. Нині найперші поширювачі мови – радіо й телебачення. Проте навіть у нечисленних українськомовних передачах ріжуть слух неправильна вимова і помилкові наголоси. Ось чому нинішнє ТБ ні за мовою, ні за духом і змістом передач, ні за людськими ознаками не можна назвати українським. Воно є зброєю в інформаційно-психологічній та етнічній війні проти України як держави й українців як нації. Телебачення морально розкладає, розумово дебілізує глядачів, особливо молодих, незрілих духом. На догоду недругам руйнує велику, самобутню національну культуру перетворюючи народ на стадо бездумної худоби.

Українська мова – складова конституційного ладу держави. Без будь-яких інших мов, що використовуються в Україні, наша держава завжди залишатиметься Україною. Проте вона перестане бути Україною без мови українців як нації державотворчої. У разі втрати мови Україна втратить державність і стане територією, контрольованою чужинцями. Тому фундаментальні національні цінності маємо захищати послідовно і жорстко за всіх обставин. Не менш рішуче, ніж зобов'язані захищати рідну матір і Батьківщину. Обстоювати рідну мову те саме, що боронити українську Україну.

Коли Тарас Шевченко зі змішаним почуттям жалю й обурення писав про "німих", що покійно разом з діточками йдуть на "панщину" то, безперечно, мав на увазі німоту українців щодо рідної духовності, передусім мови, а під панщиною розумів працю на чужому духовному полі.

Усі, хто цього ще не зробив, хай розіб'ють іржаві "московські кайдани". Бо дехто з власної волі гордо носить їх на душі, на язиці, очах, вухах, серці й розумі. А духовне рабство – найгірший, найганебніший вид рабства. Отож, станьмо вільними!

Анатолій КОВАЛЬЧУК,
голова Бориспільського об'єднання
Всеукраїнського товариства "Просвіта"
ім. Тараса Шевченка

ТЕАТР

П'ЕСА, ЯКА ЗВОРУШУЄ ДО СЛІЗ

Тарас МЕТИК – автор п'єси "Нескорима"

Наше інтерв'ю з автором "Нескоримої" Тарасом МЕТИКОМ, членом Національної спілки журналістів України, Почесним головою Дрогобицької районної організації Конгресу Українських Націоналістів.

– Тарасе Михайловичу, вперше за роки незалежності вашу виставу "Нескорима", яка дуже правдиво і яскраво розповідає про національно-визвольні змагання в 40–50-х побачили глядачі. І ніхто не залишається байдужим від її перегляду. Тож розкажіть: що спонукало до написання цієї драми?

– Дякую за таку високу оцінку. Однак не слід забувати про колектив Львівського академічного обласного музично-драматичного театру ім. Юрія Дрогобича, який під орудою заслуженого діяча мистецтв України Миколи Гнатенка сміливо, талановито творить "Нескориму" на сцені. Але про це згодом. Спершу відповім на ваше запитання. Не буде перебільшенням, коли скажу, що найцікавішим матеріалом для цього послужили реальні історії з життя моїх батьків, які не лише були очевидцями змальованих подій, але й учасниками. Мій покійний батько, Михайло Метик, 1919 р. народження, виходець з Надсяння, у 1940 р. був забраний до Червоної Армії. Закінчив війну в Бразденбурзі. Однак у 1948 р. був заарештований за причетність до ОУН-УПА. Майже пів року мучився у Дрогобицькій катівні на Стрийській, де відбувалися допити, велось слідство. А згодом – військовий трибунал і вирок: 25 літ Сибірської каторги. Звільнили у 1954 р. Але на початку 60-х удруге запроторили до в'язниці.

Нелегка доля була й у нині уже покійної матері Галини-Олени Метик, яка походила з роду Косиків і Янівих с. Вацевичі (нині Залужани), котрі були організаторами сільської "Просвіти". Її також чекав Сибір, оскільки чоловік був засуджений за ст. 54 п. б. "бандпособність". Однак дивом врятував її мій дідусь, а її батько, який, отримавши вістку про її вивезення, тривалий час переховував.

Завдяки розповідям батьків, а також учасників національно-визвольних змагань, яких запізнав на початку 90-х, поза як був причетний до відродження незалежності України, вдалося зібрати цікавий матеріал, що ліг в основу п'єси. А втім, маючи чимало фактів про жертвні вчинки наших повстанців, було велике бажання змалювати це на сцені.

– "Орленко", "Лісовик", "Легінь", "Вивірка" це – вигадані герої чи справжні?

– Вони не вигадані, всі вони насправді були і боролися за Україну. Наприклад, ще в юності від батьків почув історію

Прем'єра вистави "Нескорима" (автор Тарас Метик), приуроченої 70-річчю утворення Української Повстанської Армії, відбулася торік 14 жовтня на сцені Львівського академічного обласного музично-драматичного театру ім. Юрія Дрогобича, не залишає нікого байдужим. Причому збирає повні зали. І не тільки в Дрогобичі, де "вродилась", а й у сусідніх містах Львівщини: Миколаєві, Стрию, Самборі, Червонограді, Городку. Її ревними глядачами є не лише люди старшого покоління, на очах яких відбувалися події, зображені у цій виставі, коли УПА вела нерівну боротьбу за волю України, а й молодь: школярі старших класів, вихованці ліцеїв, гімназій, училищ, коледжів, студенти. Так, безперечно, головний режисер театру Олександр Король зумів підібрати талановитих артистів, які на сцені перевтілюються у своїх героїв, грають так, що аж дух перехоплює. Іван Гарасимчук, який грає Тараса, провідника боївки СБ "Лісовика", виглядає справжнім лицарем ідеї і чину. Владислав Сорокін, якому випала роль капітана МДБ Нікіти, грає її настільки правдиво, що складається враження немов перед нами справжній червонопогонник того часу. А як талановито, майстерно зіграла роль матері Марії заслужена артистка України Надія Цибульська. Зал неодноразово вибухає оплесками, оваціями.

А ще у багатьох на очах сльози. Бо на сцені – динамічна п'єса, де кожен артист, який задіяний у цій виставі, відтворює події 40-х, коли витав дух героїзму, вірному служінню ідеї і, на жаль, сочилася зрада, де справжні лицарі – шляхетні сільські хлопці і дівчата в нерівних умовах обстоювали свою волю і свободу Вітчизни, любили і ненавиділи, кохали і гинули. Чітко зображена доля матері – простої галичанки, яка виростила трьох синів, навчила їх любити рідний край, народ. Виховала їх бути патріотами своєї Батьківщини. На її очах гине син. На його впізнання окупанти зганяють селян, кохану дівчину, брата, маму. І вона, мати, не може сказати, що перед нею лежить полеглий її син. І очі закриті своїм кровиноччю, синочку, не може, бо добре розуміє, що не дай Боже якимось виразом обличчя чи рухом засвідчить, що це він, як уся сім'я, родина, а той усе село будуть вивезені в Сибір на каторгу. Мовчать брат, кохана дівчина. Не говорять правди й односельці. А зал зривається вибухом оплесків. Адже на сцені реалістично зображено роки національно-визвольних змагань.

про бій двох повстанців у моєму селі Залужани, яке до 60-х іменувалось Вацевичі. 13 листопада 1947 р. через село проходила боївка, яка супроводжувала спецкур'єра ОУН-УПА "Гонту". Але за інформацією місцевого сексоти, село оточили облавники. "Гонта" зі своїм охоронцем вбігли на подвір'я, що було за три хати від того обійстя, де я народився. Господина, яка йшла доїти корову, показала хлопцям на стрих над господарською спорудою, де можна сховатися. Облавники не обминули і цього двору. Один із них з металевим шупом по драбині піднявся на стрих, де став тикати в складене сіно. На жаль, когось, напевне, штрикнув, бо в сіні заворушилися. Облавник зіскочив униз і показав на стрих, де переховувалися повстанці. Бій був недовгий. Червонопогонники вбили господиню. Запропонували повстанцям здатися. Але ті заспівали "Ще не вмерла України" і пострілялись.

Полеглих упівців енкаведисти привезли в Дрогобич і поклали на подвір'ї свого відділу, який містився в 40-х на початку нинішньої вул. І. Франка, для впізнання.

На впізнання "Гонти" привозили маму, сестру, кохану дівчину. Але вони не зізнались у тому, що це їх рідний син, брат, коханий.

Згодом я дізнався, що полеглий у нашому селі "Гонта" походить з Літині. Його прізвище Паньків, а звати Іван. Він 1924 р. народження. Був справді легендарною постаттю на наших теренах.

Про нього, про сотенного "Орленка", "Лісовика" згадується в книжках Василя Ільницького "Дрогобицька округа ОУН", "Шлях горіння", в якій Дмитро Хоркавців, борець УПА, член ОУН, подав свої спогади під назвою "За Україну! За державу!". І там перелічив тих, хто в 40-50-х на теренах Дрогобищини вів нерівну боротьбу за волю рідного народу і краю.

– Окрім теми УПА, у виставі належно змальована доля галицьких селян того часу.

– Доля селян червоною ниткою проходить через сім'ю Марії, яка є типовою того періоду, коли по різні боки барикад опиняються діти. До того додається й доля переселенців з Польщі, доля вчителів з Великої України.

– Вдало зображено шлях зради за вербованих НКВД "вояків УПА".

– Історія знає чимало випадків, коли переодягнені у форму УПА групи агентів НКВД вистежували повстанців,

їх симпатиків. І в драмі це змалювано за фактами того часу. Як і те, що були сексоти в селах.

– Як на перших порах поставились до вашої п'єси в театрі? Адже ви неіменитий драматург, та й ніколи вистави не писали.

– Спершу про свою виставу розповів директору театру Миколі Гнатенку і диригенту оркестру театру Миколі Михацю. Не буде перебільшенням, коли скажу, що це їх здивувало. Але, коли дав зрозуміти, що це не "сирий матеріал", а написана вистава, де є дійові особи, епізоди, то вони попросили дати почитати. Моє прохання дати цій п'єсі життя було вмотивоване тим, що маємо рік святкування 70-ліття УПА. Отож вшанувати на сцені тих, хто боровся за незалежність України, було б справедливо і за честь.

Зрозуміло, що після того, як драму прочитали Микола Гнатенко, Микола Михаць і головний режисер театру Олександр Король, не обійшлося без окремих поправок. Але вони були не суттєві. На загал, їх моя п'єса зацікавила. Було прийняте рішення готувати її на 14 жовтня. З мого боку були побажання: в підготовці вистави сприймати мене не як представника міської влади, а як автора твору, що з розумінням ставиться до режисури, постановки.

– Вони з цим погодились?

– Поставились з розумінням.

Відаю належне директору – художньому керівникові театру, заслуженому діячеві мистецтв України Миколі Гнатенку, головному режисерові Олександрові Королі, які фахово підібрали артистів, здійснили режисуру та музичне оформлення. Не можу не згадати словами вдячності про аранжування пісень за служеного діяча мистецтв України Миколи Михаця, сценографію Ярослава Даниліва, підбір костюмів Юлії Гнатенко. Окремо хочу подякувати Вікторіві Концу, який торік кандидатував у народні депутати і подарував театру відеопроєктор, що дало можливість наситити виставу документальними зйомками. Низько схиляю голову, як і глядачі, перед артистами Надією Цибульською, Іваном Гарасимчуком, Любою Смирною, Юрієм Федчуком, Антоном Цимбалом, Олександром Латишевим, Тетяною Мельник, Владом Сорокіним, Борисом Великим, Ольгою Дайнекою, Василем Маслянником, іншими за їх талановиту і професійну гру, за велике вміння перевтілитися у свого героя і подати його так глядачеві, щоб той завмер і опинився в тому вимірі часу, що й на сцені, жив нею і її героями до щему серця.

Я був на перегляді вистави за день до прем'єри. І вже тоді побачив і відчув, що на сцені театру ім. Юрія Дрогобича завдяки колективу народжується цікава драма. А ще, коли у моїх сусідів забриніли сльози, зрозумів, що театр "увійшов у тему", подає глядачеві те, на що він так довго чекав. І творить це дуже майстерно і вміло.

– Не задумувались над написанням продовження цієї драми? В окремих глядачів, як відомо, виникали пропозиції щодо створення "Нескоримої – II".

– Поки що над цим не замислювався, оскільки дуже хочу, щоб "Нескориму" побачили не тільки в Галичині, а й на сході України. А втім матеріалу, якого зібрав про національно-визвольні змагання в 40–50-х, наприкінці 80-х і на початку 90-х вистачить і на "Нескориму – II" і "Нескориму – III".

– У ЗМІ прозвучала інформація, що колектив театру з "Нескоримою" запросили в Латвію.

– Так. Голова Смілтенського краю Латвії, з яким Дрогобич має укладений договір про співпрацю, запросив театр з виставою "Нескорима" до себе. У жовтні минулого року делегація зі Смілтенщини перебувала в нас. Дізнавшись про виставу, події, які в ній змальовані, латвійські друзі виявили бажання продемонструвати її в Смілтене, оскільки подібне було і в Латвії, така ж боротьба за незалежність цієї країни велась і там.

– І коли виставу повезуть у Латвію?

– Мали їхати ще в грудні. Однак голова Смілтенського краю попросив привезти виставу у травні, на відкриття в місті Смілтене великого кіноконцертного залу. Тож, як мені відомо, колектив театру готується до цієї поїздки. З боку міської влади надаватиметься підтримка щодо здійснення цього заходу.

– Дякую за інтерв'ю і бажаю успіхів вам і колективу театру.

Інтерв'ю підготувала
Марта КИЇВСЬКА

Сцена з вистави "Нескорима". Фото Василя Ониськіва

ВТРАТА

Співчуваємо із приводу смерті нашого побратима Миколи Зіня

Конгрес Українських Націоналістів щиро співчуває рідним, друзям і побратимам активіста Конгресу, члена Братства ОУН-УПА Миколи Зіня із приводу його смерті.

Відійшов у засвіти вірний син України, справжній український націоналіст. Друг Микола ще в юні роки став на лицарський шлях боротьби за волю України й не зійшов з нього до останнього. Той шлях був тернистим... Довелось пройти через тортури, знущання, табори. Але дух нашого побратима був сильним, а серце гарячим. З Божою допомогою він достойно пройшов через усі випробування, не зламався, не опустив рук. Був невтомним і наполегливим. Протягом усього свого життя друг Микола невтомно працював на українську справу, був одним із засновників Конгресу Українських Націоналістів, разом із нинішнім Головою чимало докладав до розбудови Буцацької районної організації партії.

У наших серцях він назавжди залишиться вірним побратимом, мудрим товаришем, доброю й шляхетною людиною.

В скорботі схиляємо голови разом із родиною й друзями покійного. Нехай рідна земля буде йому м'якою, а пам'ять про нього вічною...

Від імені Головного Проводу та всього членства Конгресу Українських Націоналістів – Голова Конгресу Степан БРАЦЬОНЬ

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

ДОКИ СПОТВОРЮВАТИМЕТЬСЯ СЛАВА?!

Не витримує серце, коли доводиться зрідка вмикати канали "нашого" телебачення, бо зміст їхніх передач не тільки антиукраїнський, а й аморальний. Не завжди радує своїми передачами й радіо. 14-15 лютого цього року воно великим пафосом повідомляло про відкриття в обласному центрі меморіального комплексу слави на честь воїнів, які в повоєнний час брали участь у бойових діях за межами території своєї держави (див. фото). Серед них почесне місце посіли афганці, "подвигам" яких присвячувалися промови присутніх на урочистостях. Такі святкові заходи відбулися не тільки в Херсоні.

Це ж треба дійти до такої межі божевілля, щоб тим, кого вожді комуністично-імперського режиму, використовуючи їх як гарматне м'ясо, послали силою зброї підкорювати інші народи, ставити пам'ятники, а борцям за волю України, які наближали День Незалежності, клеїти ярлики зрадників. Це ж треба дійти до такої втрати власного "я" і своєї гідності, щоб так беззастережно виконувати вказівки своїх повелителів навіть тоді, коли це не вкладається в жодні рамки логіки. Адже синів України вбивати синів і дочок афганського народу посилали не українські матері, а завоювальники чужих

земель, поневолювачі інших народів. Хлопці з наших миролюбних, добродушних родин пішли туди воювати не за інтереси України, а гинули там за безвідповідальні, примхливі наміри тогочасних бездушних московських царьків, які на трупах розширювали свої можливості завоювання світу. Скільки крові пролили жертви цих кровожерливих, без людського сумління, вождів.

Замілюючи цим хлопцям і нам очі, виконавці волі чужих громил, у наш час "годують" афганців та інших "інтернаціоналістів" фразами про те, що вони чесно виконували свій інтернаціональний обов'язок. Яка сила, крім сатанинської, могла зобов'язати їх вбивати синів і дочок іншого народу, які нічого поганого не зробили нашому народові. Про яку честь може бути мова, коли люди коять злочин, хай і не зі своєї волі. І до якого болота лицемірства повинні докотитися ті, хто проголошує ці слова.

На жаль, у наш час велика кількість державних чиновників будують свою політику і ідеологію на лицемірстві, брехні й злочинній діяльності. То чому ж мовчимо ми, українці, усі ті, у кого не згасла ще любов до України? Чому не гасимо славу, яку роздмухують на злочині. Чому не вимагаємо замість творення "слави", організовувати осуд завоюницької політики, не вимагаємо від спадкоємців загарбницьких планів просити прощення в тих хлопців, яких силою перетворили на завоювальників? Чому не вимагаємо від винуватців подібних воєн створити для учасників цих боїв та їхніх сімей нормальні умови життя, відшкодувати їм втрати здоров'я й моральні збитки, бо багато хто з них повернувся додому фізичними каліками, а теперішні лицеміри хочуть зробити з них моральних калік. Тож нехай організатори вшанування пам'яті не меморіальними комплексами компенсують їхні втрати, а умовами нормального життя.

І ще мій один глибинно серцевий заклик: захистіть, українці, честь і гідність справжніх борців за волю України – воїнів УНР, Січових стрільців, героїв УПА, шістдесятників, жертв голодоморів і репресій, станьте на захист гідності й теперішніх невинно ув'язнених чесних людей. Покажіть світові й Богу, що ми не сатанинське плем'я, а самобутній народ, зі своєю культурою, мовою, історією і гідністю. І тоді ми отримаємо право проголосити:

Слава Україні!

Слава Українським героям!

Гнат БІЖИК,
м. Нова Каховка

ПОДЯКА

Леся Харитонova, член проводу Київської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів, щиро вдячна всім за турботу, допомогу у зборі коштів на лікування.

НАША МОВА КАЛИНОВА...

ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

НЕПРАВИЛЬНО

Налогоплатник...
Легке недомагання...
Поранення в області серця...
Обнищення селян...
Гарні обої...
Братські народи...
Вільна вакансія...
На даний час...
Виділив п'ять хвилин...
Вступив у силу закон...
Працює виробництво
по виготовленню блоків...
Правдиво представляти факти...
Нікому не прийде в голову...
Човен з промовляючою назвою...
В його відсутність...
Два чоботи – пара...

На чужий роток не накинеш платок...
Незрідка...
Палець об палець не стукнули...
Під рукою мав усе необхідне...

ПРАВИЛЬНО

Платник податків...
Легке нездужання...
Поранення в ділянці серця...
Зубожіння селян...
Гарні шпалери...
Братні народи...
Вакансія...
Сьогодні...
Приділив п'ять хвилин...
Набрав чинності закон (став чинним)...
Виготовляються блоки...

Правдиво подавати факти...
Нікому не спаде на думку...
Човен з промовистою назвою...
За його відсутності...
Обоє рябове
(яке їхало, таке й здибало)...
До чужого рота не пристаєш ворота...
Нерідко...
І пальцем не кивнули...
Напохваті мав усе потрібне...

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Практичні посібники Марії Волощак "Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання", "Збірник мовностилістичних порад лінгвістів, літературознавців, публіцистів", "Складні випадки правопису та відмінювання прізвищ і географічних назв" можна замовити тел. 044-353-19-77, моб. 050-385-91-86, e-mail: voloschak@yandex.ru

РЕЗОНАНС

ГРОМАДЯНСТВО "В ЗАКОНІ",

або Ще кілька слів про депутатську ініціативу пана Миримського

З цікавістю прочитав, як завжди, ґрунтовну публікацію Тараса Марусика в "Нації і державі" у зв'язку з реєстрацією проекту закону лідера партії "Союз" Лева Миримського "Про внесення змін до Закону України "Про громадянство України" в частині, що стосується подвійного громадянства. Хотів би додати ще одне, як на мене, важливе міркування. Нині у ЗМІ переважно дискутується питання, добре це чи погано, що певна частина громадян України матиме легальне громадянство ще якоїсь країни. На мою думку, це менше зло (хоча, безперечно, зло), а всі масштаби катастрофи, що чекає на нашу державу в разі узвалення такого закону, можна уявити, лише якщо поставити питання навпаки: добре це чи погано, що для 2-3 мільйонів іноземних громадян (контрольних цифр я не знаю, але йдеться про такі величини) відкриється можливість отримати громадянство України? Адже тоді і питання входження до Митного союзу, і результати наступних президентських виборів вирішуватимуться вже не в Україні (або не лише в Україні), а й у білоруській Орші та російській Костромі.

Дозволю собі нагадати ситуацію з президентськими виборами 2004 року. Тоді МЗС України (під орудою К.Грищенка) звернулося до російської сторони з пропозицією відкрити додатково на території РФ 420 виборчих дільниць (всього по білому світу їх було 123 - уявляєте різницю?). Уряд Росії дав згоду на відкриття таких дільниць у понад 50 суб'єктах РФ. У моєму архіві зберігається інтерв'ю від 25 жовтня 2004 року кореспондента РІА "Новості" А.Летягіна з чиновником... Новгородської обласної адміністрації про підготовку до виборів Президента України на території зазначеної адміністративно-територіальної одиниці Росії. Зрештою з тієї афери нічого не вийшло, Верховний Суд України скасував рішення ЦВК про створення додаткових дільниць у РФ. А нинішній склад Верховного Суду України скасує аналогічне рішення в 2015 році? Навряд, тим паче, що не матиме для цього підстав, бо 2-3 мільйони сьогоднішніх росіян стануть на той час ще й громадянами України та матимуть законне право вирішувати, як нам жити далі.

Сергій БОРЩЕВСЬКИЙ,
дипломат і письменник

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор
Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебега,
Іван Головацький,
Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м. Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видруковано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети.